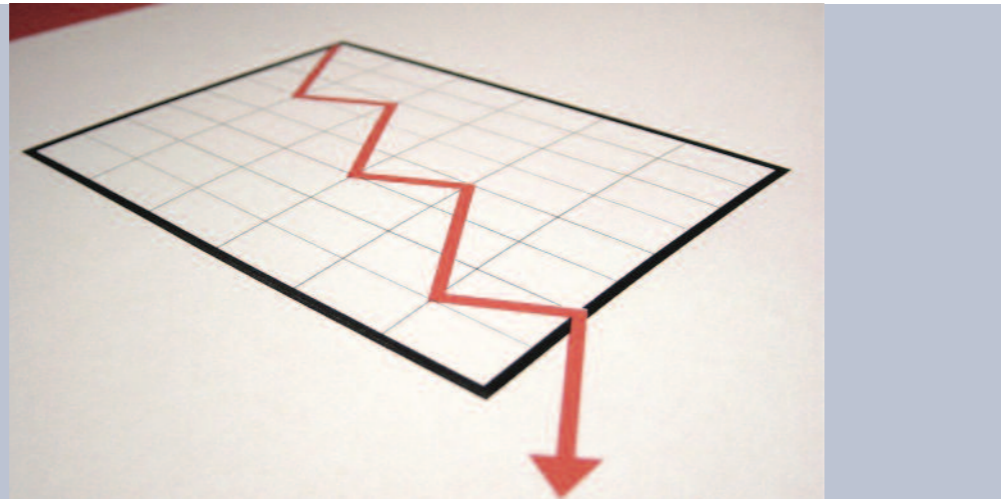

Σχοηιάζοντας την οικονομική κρίση

Αλαζονεία και λάθη οδήγησαν σε μια κρίση που όμοιά της είχαμε να ζήσουμε από την ύφεση των αρχών του περασμένου αιώνα. Πώς φτάσαμε μέχρι αυτό το σημείο; Τι λένε οι προβλέψεις;

Του Ιάκωβου Συρίγου

Θεωρείται πλέον κοινότυπο να αναφέρουμε ότι ο κόσμος βιώνει σήμερα τη μεγαλύτερη κρίση που όμοιά της είχε η ανθρωπότητα να βιώσει από το 1929. Μία σειρά από λάθη και σειρά υπερβολών είναι τα αίτια που μας οδήγησαν να βιώσουμε σήμερα μια πολύ δύσκολη οικονομική κρίση από την οποία ψάχνουμε απεγνωσμένα έναν τρόπο να βγούμε. Κάποια από αυτά είναι:

- Πρώτον η υπερβολική αισιοδοξία που υπήρχε στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αλλιά και στους επενδυτές.
- Η έλλειψη ρυθμιστικού πλαισίου και συστήματος εποπτείας.
- Οι αδυναμίες και διαφορές ανάμεσα στις εθνικές και διεθνείς προσεγγίσεις οδήγησαν στην πτώχευση τραπεζών, με παγκόσμια παρουσία, οι οποίες οξύνθηκαν δραματικά μετά την αρχική εκδήλωση της κρίσης.
- Στους περιορισμούς των υφιστάμενων μηχανισμών για την ενίσχυση της ρευστότητας των κεντρικών τραπεζών.

Τα παραπάνω και άλλα πολλά τονίζει στην έκθεσή του το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο το οποίο είναι σίγουρο πως για την αντιμετώπιση της υφιστάμενης κατάστασης θα χρειαστεί να κάνει βαθύτατες αλλαγές στη δομή και στη λειτουργία των Χρηματογορών, διαδικασίες προς τη κατεύθυνση αυτή -όπως υποστηρίζει- έχουν ήδη δρομολογηθεί.

ΥΦΕΣΗ ΠΑΝΤΟΥ

Όπως και να έχει η κατάσταση, για πρώτη φορά από το 1945, μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, έχουμε να αντιμετωπίσουμε μία τόσο μεγάλη ύφεση ταυτόχρονη σε όλον τον κόσμο. Η κρίση δείχνει πως δεν πρόκειται να τελειώσει σύντομα. Τα φαινόμενα αποπληθωρισμού, ο συστηματικός κίνδυνος και η έλλειψη εμπιστοσύνης δεν έχουν εκλείψει ακόμα ενώ οι επιπτώσεις στον πλούτο και στο εισόδημα είναι τεράστιες και δεν μπορούν να ξεπεραστούν εύκολα. Προβλέψεις σοκ για ακόμα μεγαλύτε-

ρη ύφεση κατέθεσαν στις Βρυξέλλες Ευρωπαίοι εργοδότες για νέες στρατιές ανέργων, που θα φτάσουν τα 4,5 εκατομμύρια.

Στις Βρυξέλλες, στην έκθεση που παρουσιάζεται η εξαμηνιαία κατάσταση των μελών της Ε.Ε. ο πρόεδρος της κομισιόν κ. Ζοζέ Μάνουελ Μπαρόζο προβλέπει αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 2,1 % το 2009 στην Ευρωζώνη ενώ στο σύνολο της ΕΕ των 27, η συρρίκνωση του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα φθάσει στο 2,2%.

ΑΓΓΙΞΑΜΕ ΤΟΝ ΠΑΤΟ;

Η αστάθεια στις αγορές παραμένει, μην ξεχνάμε ότι ο Dow Jones έσπασε τις 7.000 μονάδες γεγονός που έχει να συμβεί τα τελευταία 15 χρόνια. Άγγιξε ακόμα και τις 6.500 μονάδες και μόνο τότε κινήθηκε ανοδικά. Το Χρηματιστήριο Αθηνών έπιασε τις 1.500 μονάδες, η μετοχή της Εθνικής έπεσε τα 9€ ενώ πολλές εταιρείες διαπραγματεύονται κάτω από την ονομαστική τους αξία! Τρεις είναι οι σκέψεις που μπορεί να κάνει κανείς:

- Είναι σαφές πια πως η κρίση είναι μπροστά μας. Ο βαθμός μεταβλητότητας στα χρηματιστήρια είναι πολύ υψηλός με αποτέλεσμα όποια τοποθέτηση στην παρούσα φάση να κρύβει κινδύνους.
- Είναι εύλογο να αναρωτιόμαστε πόσα ακόμα κρύβουν οι τράπεζες; Έχουν βγει όλοι οι "σκελετοί" από την ντουλάπα;
- Η κατανάλωση συνεχώς μειώνεται. Οι εταιρείες συρρικνώνονται οικονομικά, καθώς τα εταιρικά κέρδη είναι ανύπαρκτα, η ανεργία αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς ενώ οι ρυθμοί ανάπτυξης έχουν αγγίξει το ναδίρ!

Παρόλα αυτά, όμως, ο διεθνής οικονομολόγος Nouriel Roubini, ο πρώτος που προέβλεψε την κρίση, ισχυρίζεται τώρα ότι δεν βιώνουμε οικονομική κρίση παρόμοια με του 1929 αλλά μία ύφεση που θα διαρκέσει τουλάχιστον μέχρι το πρώτο τρίμηνο 2010!

Η ΚΡΙΣΗ ΧΤΥΠΑΕΙ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΜΑΣ

Κάθε μέρα που περνάει αρχίζουμε να νιώθουμε την κρίση όλο και περισσότερο. Το δείχνουν και τα μακροοικονομικά στοιχεία και ήδη πολλές επιχειρήσεις νιώθουν την πιστωτική ασφυξία αλλιά και την υποχώρηση της κατανα-

λωτικής ζήτησης. Τζίροι καταρρέουν, κέρδη εξανεμίζονται. Ήδη τα στοιχεία για την τουριστική κίνηση δείχνουν πτώση της τάξεως του 30%. Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλος εμφανίζεται ιδιαίτερα ανήσυχος για τις επικείμενες εξελίξεις. Στην ίδια τράπεζα μιλούν ήδη για μηδενική ανάπτυξη το 2009, ενώ αναμένουν αύξηση των "κανονιών" ιδιαίτερα μετά το καλοκαίρι. Η Τράπεζα της

Ελλάδος δεν συμμερίζεται τις προβλέψεις της Moody's για αύξηση επισφαλειών ως 20% και εκτίμα προς επιδείνωση της τάξης του 10 %.

Όλες οι προβλέψεις για το ρυθμό ανάπτυξης της χώρας μας από Διεθνείς Οργανισμούς, κινούνται μεταξύ του 0,2-1,1 % γεγονός που οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα ότι η ελληνική οικονομία το 2009 θα προσγειωθεί σε επίπεδα πρωτόγνωρα για την εποχή του ευρώ. Όπως φαίνεται λοιπόν τα χειρότερα έπονται και αυτά που βιώνουμε τώρα είναι η μόνο η αρχή ως ελπίζουμε μόνο να μην είναι η αρχή του τέλους!

Ο κος Ιάκωβος Γ. Συρίγος είναι Διευθύνων Σύμβουλος της JGS A.E. BSc Furniture Production and Management - Brunel University.